

GLAVA III

NOVINE U PROPISIMA VEZANIM ZA RADNE ODNOSI

1. NOVINE U ZAKONU O RADU

25. decembra 2017. godine stupio je na snagu *Zakon o izmenama i dopunama Zakona o radu* („Službeni glasnik RS“, br. 113/17) koji je fokusiran na preciziranje pojedinih normi koje su izazivale nedoumice u primeni, dok druge norme imaju za cilj da omoguće efikasniji nadzor od strane inspektora rada u nadležnosti koja im je data zakonom.

1.1. Podnošenje jedinstvene prijave na obavezno socijalno osiguranje pre stupanja lica na rad

Jedna od izmena kojoj je dat najveći značaj je ta da poslodavci imaju **obavezu da podnose jedinstvenu prijavu na obavezno socijalno osiguranje** u roku propisanom zakonom kojim se uređuje *Centralni registar obaveznog socijalnog osiguranja*, a **pre stupanja zaposlenog** odnosno drugo radno angažovanog **lica na rad**.

U članu 11. **Zakona o Centralnom registru obaveznog socijalnog osiguranja** („Službeni glasnik RS“, br. 30/10, 44/14–dr.zak. i 116/14) propisano je da se **jedinstvena prijava podnosi u roku od tri radna dana** od dana zaposlenja, odnosno od dana zaključenja ugovora o radu, odnosno drugog ugovora o obavljanju poslova **ili od dana početka** obavljanja delatnosti, odnosno **od dana prestanka** zaposlenja, prestanka obavljanja poslova ili obavljanja delatnosti, odnosno **od dana nastale promene** u toku osiguranja.

Uredbom o sadržini, obrascu i načinu podnošenja jedinstvene prijave na obavezno socijalno osiguranje, jedinstvenim metodološkim principima i jedinstvenom kodeksu šifara za unos podataka u Jedinstvenu bazu Centralnog registra obaveznog socijalnog osiguranja („Službeni glasnik RS“, br. 54/10, 124/12 i 119/13) propisana je bliža **sadržina i obrazac jedinstvene prijave, način podnošenja jedinstvene prijave, dokazi** koji se uz prijavu dostavljaju, kao i jedinstveni metodološki principi i **jedinstveni kodeks šifara** za unos podataka u Jedinstvenu bazu. Sastavni deo ovog akta je i **Spisak dokaza na osnovu kojih se utvrđuje svojstvo osiguranika, odnosno osiguranog lica, promene u osiguranju i prestanak svojstva osiguranika**. Vrsta dokaza koji se dostavljaju zavisi od osnova osiguranja. **Ukoliko je osnov osiguranja radni odnos, dostavlja se ugovor o radu**, a ako je u pitanju osnov osiguranja **obavljanje ugovorenih poslova dostavlja se odgovarajući ugovor** o obavljanju poslova (npr. *ugovor o privremenim i povremenim poslovima*).

Zakonom o radu („Službeni glasnik RS“, br. 24/05, 61/05, 54/09, 32/13, 75/14, 13/17-US i 113/17) je propisano da se **ugovor o radu zaključuje PRE stupanja**

zaposlenog na rad (član 32. stav 1. ovog zakona), kao i da ugovor o radu, kao jedan od elemenata, **sadrži i dan početka rada** (član 33. stav 1. tačka 8) ovog zakona).

Važno!

Dakle, **rok za podnošenje jedinstvene prijave na obavezno socijalno osiguranje je i dalje tri radna dana od dana zaključenja** odgovarajućeg ugovora, **a PRE stupanja zaposlenog, odnosno drugog radno angažovanog lica na rad.**

Članom 270. Zakona o radu propisano je da će **inspektor rada podneti zahtev za pokretanje prekršajnog postupka** ako nađe da je poslodavac, odnosno direktor ili preduzetnik **izvršio prekršaj** povredom zakona ili drugih propisa kojima se uređuju radni odnosi i podnošenje jedinstvene prijave na socijalno osiguranje.

Pažnja!

Novim članom 276a Zakona o radu propisana je i **novčana kazna za prekršaj za propuštanje roka za podnošenje jedinstvene prijave na obavezno socijalno osiguranje** propisanog članom 35. stav 2. Zakona o radu, a koja norma upućuje na član 31. Zakona o Centralnom registru obaveznog socijalnog osiguranja.

Pa tako, ukoliko je **prekršaj učinio** podnosilac jedinstvene prijave – **poslodavac sa svojstvom pravnog lica novčana kazna** može biti određena u visini **od 300.000 do 1.500.000 dinara**, dok se novčana kazna za ovaj prekršaj za podnosioca jedinstvene prijave koji je **poslodavac sa svojstvom fizičkog lica** kreće u rasponu **od 50.000 do 500.000 dinara.**

1.2. Vođenje dnevne evidencije o prekovremenom radu

Prema poslednjim izmenama *Zakona o radu* uvodi se **obaveza da poslodavac vodi dnevnu evidenciju o prekovremenom radu** zaposlenih.

Pažnja!

Za nepoštovanje ove odredbe, odnosno **ako poslodavac ne vodi dnevnu evidenciju o prekovremenom radu** zaposlenih propisana je **novčana kazna** i to:

- za poslodavca sa svojstvom **pravnog lica** - od **150.000 do 300.000 dinara**,
- za poslodavca **preduzetnika** – od **50.000 do 150.000 dinara**, kao i
- za **odgovorno lice** u pravnom licu / **zakonskog zastupnika** – od **10.000 do 20.000 dinara**.

Zakon o radu **ne sadrži** odredbe koje se odnose na **uređivanje načina vođenja** dnevne evidencije prekovremenog rada.

Članom 53. Zakona o radu propisano je da je **zaposleni dužan da na zahtev poslodavca radi duže od punog radnog vremena u slučaju:** više sile, iznenadnog povećanja obima posla i u drugim slučajevima kada je neophodno da se u određenom roku završi *posao koji nije planiran*.

Trajanje prekovremenog rada je ograničeno na 4 časa dnevno, odnosno zaposleni **ne može da radi duže od 12 časova dnevno** uključujući i prekovremeni rad, kao **ni duže od 8 časova nedeljno**.